

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בכורות דף כד.

ראינו בהמה שהיא מניקה, האם יש לנו לפשוט שהוא בנה, או לא, לגבי הדינים דלהלן?

אליבא דרבנן	אליבא דרשב"ג		
ספק בכור	ודאי בכור ¹	ולדה ודאי בעדר, האם זו שמניקה הוא בכור	
ספק ואינו לוקה	ספק ואינו לוקה ²	אין ולדה ודאי בעדר, האם יש כאן אותו ואת בנו	
הבא אחריו ספק	ודאי פטורה ³	האם האם פטורה מבכורה	חזיר הכרוך אחר רחל
אסור	אסור מחמת הספק ⁴	האם מותר באכילה	

בכורות דף כד:

מה הוא טעמו של ר' יוסי בן המשולם שהתיר לפנות שער מכאן ומכאן בשביל שחיטת הבכור?

מה הנפ"מ?	מה הטעם?	
ביו"ט אסר גם תלישה - כי עוקר דבר מגידולו ⁵	תולש לאו היינו גוזז - ובבכור אסור רק גיזה	לצד הראשון בגמ'
גם ביו"ט מותר - דהוי דבר שאינו מתכוון	תולש היינו גוזז - אבל הוי דבר שאין מתכוון	לצד השני בגמ'

¹ דאין בהמה מרחמת את ולד חברתה במקום שנמצא ולד שלה, וחכמים חולקים ומסתפקים.

² דאף שאינה מרחמת בן חברתה במקום בנה, מ"מ כאן שיש ספק שמא אין הולד שלה נמצא בעדר, מסתפקת בגמ' אליבא דר' שמעון האם בכה"ג היא כן מרחמת את בן חברתה, וממילא אם שחט אותה ואת אותו הכרוך אחריה אינו לוקה משום אותו ואת בנו (גם לר"ש) כי לא בטוח שהוא הבן שלה.

³ ומאותו טעם, דאם לא ילדה ודאי לא מרחמת את בן חברתה, וחכמים חולקים וכנ"ל דכן מרחמת בן חברתה אפי' לא ילדה.

⁴ דשמא ילדה ולד אחר והוא לא נמצא כאן, ולכן היא מרחמת אפי' ממין אחר, ואין ראייה שהוא נדמה הכשר באכילה, אלא שמא חזיר גמור הוא, וריחמה עליו.

⁵ ולפי ביאור זה נמצא שעכ"פ הוא מתכוון לתלישה ולכן אסור ביו"ט. והקשו התוס' (בד"ה והיינו), א"כ בלאו יו"ט היו יכולים לשאול האם המשנה התירה לתלוש משום דאין זה גזיזה - ומותר לתלוש שער בבכור, או שהוי גזיזה ורק הוי דבר שאינו מתכוון - ואסור לתלוש שער בבכור. ותירצו, דגבי בכור אין נפ"מ דודאי אסור מדרבנן לתלוש משום גזירה אטו גיזה - אלא רק משום שחיטה התירו, וכל הנפ"מ הוא רק לענין חיוב מלקות ביו"ט מדאורייתא. וע"ע בדבריהם באורך.